

หลักสูตรอบรม

การเรียนรู้ประสบการณ์

การประยุกต์ใช้

แนวพระราชดำริโครงการร้อยใจรัก

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/11
วันที่ 14 - 15 ธันวาคม 2561
ผู้เข้าร่วมอบรม 60 คน
เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง
จังหวัดเชียงใหม่

ทำจริง ข้อมูลจริง

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนา
กิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมฝึกอบรม
หลักสูตรอบรม และฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ประสบการณ์
การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์ หลังจากนั้น
ได้กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ ก่อนเริ่มดำเนิน
โครงการร้อยใจรักษ์ พื้นที่บ้านห้วยसानเป็นแหล่งค้ายา และ
ลำเลียงยาเสพติดอันดับต้นของประเทศ ส่งผลให้พื้นที่บริเวณนี้มี
ปัญหาการค้ายาเสพติด และปัญหาอิทธิพลจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด
หลังจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลถูกจับกุมโครงการฯ ได้เข้ามาดำเนินเรื่อง
การแก้ไขปัญหาคาความ เป็นอยู่ของคนที่บ้านห้วยसान ได้มี
ดำเนินการเรื่องพัฒนาแหล่งน้ำเป็นอันดับแรก โครงการฯ ได้
ดำเนินการด้านยาเสพติดในเรื่องของการสร้างอาสาทำความดี เพื่อ
บำบัดกลุ่มผู้เสพยาเสพติด ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ต้องมี
หน่วยงานราชการ และหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามาร่วมดำเนินการทุก
ขั้นตอน

หลังจากการดำเนินโครงการ ฯ แล้ว ผลที่เกิดขึ้นทำให้
ชาวบ้านห้วยसानมีน้ำใช้ จากความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน
ในเรื่องของการสร้างระบบน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค และบริโภค มี
การสร้างระบบบริหารจัดการน้ำในชุมชน เพื่อให้เกิดระบบการ
จัดการดูแล เกิดการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน และเกิดกลุ่ม
อาสาทำความดีจากกลุ่มผู้ที่เคยเสพยาเสพติด

ท้ายที่สุดนายนิคม ศิริสิงห์สังชัย กล่าวถึงปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง มีใจความสำคัญดังนี้ การเรียนรู้ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 นั้น มีการดำเนิน
มาแล้วกว่า 30 ปี เหมือนกับการเรียนรู้ของพระองค์ท่าน
ที่มีการเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติมาโดยตลอด แต่เพิ่งมา
จัดทำเป็นรูปแบบและหลักสูตรให้ได้เรียนรู้เมื่อไม่กี่ปีมานี้
เอง แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาเกิดจากการเรียนรู้ การลอง
ผิดลองถูก จนกระทั่งตกผลึกเป็นรูปแบบ และแนวทางใน
การพัฒนาโครงการอื่นๆ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของ
พระองค์ท่านไปปรับใช้นั้น จะต้องมีการปรับเปลี่ยนตาม
ภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ เช่นเดียวกับผู้อบรมที่ได้มาเรียนรู้
ที่โครงการฯ หลังจากอบรมแล้วเกิดการเรียนรู้แล้วก็
กลับไปพัฒนาในพื้นที่ของท่านร่วมกัน ต่อไป

หลักการพัฒนา ทางเลือกในการ ดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้บรรยายถึงหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้า คือการช่วยเหลือ ให้เขาช่วยตัวเองที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการดอยตุงฯ ที่มีปัญหาค้าฝิ่นและป่าเสื่อมโทรม ซึ่งคนในพื้นที่ขาดโอกาสทำให้เกิดความยากจนเกิดจากปัญหาที่ตัวคนคือ เจ็บ จน และไม่รู้ สมเด็จพระเจ้าจึงมีการพัฒนาคนด้วยการปลูกคนเพื่อให้คนไปปลูกป่าและมีการดำเนินการพัฒนาให้ครบทุกมิติ คือ มิติคน มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติของสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายช่วยเหลือให้เขาช่วยตัวเอง สร้างความมั่นคงในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นอยู่รอด วัดที่คนในพื้นที่มีข้าวกินตลอดปี มียารักษาโรคเข้าถึง สาธารณูปโภค สร้างความมั่นคงทางอาหารให้ชุมชน 2) ขั้นพอเพียง วัดจากรายได้ที่มีความมั่นคง ชุมชนมีมูลค่าเพิ่ม สามารถปลดหนี้สินได้ และ 3) ขั้นสุดท้าย คือขั้นยั่งยืน วัดจากคนในชุมชนมีเงินออม มีการตั้งวิสาหกิจชุมชน มีการลงทุนขนาดเล็กในชุมชน มีภูมิคุ้มกัน มีจิตสำนึกรักชุมชน

หลักการพัฒนา ตามตำราแม่ฟ้าหลวง

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การแก้ไขปัญหา แก้ไขได้เพราะมีข้อมูลจริง รู้จริง ลงมือทำ และสามารถวัดผลได้ ข้อมูลได้จากการเก็บข้อมูลเศรษฐกิจสังคม ที่ได้จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจริงของชุมชน หลังจากได้ข้อมูลแล้วดำเนินการประชาคมคืนข้อมูลแล้วจะสอบถามปัญหา เพื่อค้นหาปัญหาของชุมชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน และดำเนินการทำแผน จากนั้นดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับต่อไป การพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาเรื่องน้ำเป็นอันดับแรก เนื่องจากน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ชีวิตของคน จึงต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที โครงการฯ จะดำเนินภายใต้การมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ และหน่วยราชการต้องออกงบประมาณ ส่วนชุมชนออกแรงก่อสร้าง ตามรูปแบบเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

ฐานที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

นายสงกรานต์ แสนจันทร์ อาสาพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ที่ 1 และนายธนวัฒน์ ปันอิน กล่าวถึงที่มาของโครงการฯ เริ่มจากได้ร่วมกับชาวบ้าน และหน่วยงานราชการสำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่ ทั้งแหล่งน้ำเดิม ลำห้วย ภายในหมู่บ้าน เพื่อหาจุดที่เหมาะสมในการสร้างฝาย นายยุทธชัย สาห่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างบ่อ พวงสันเขา โดยเริ่มจากวัดปริมาณน้ำและอัตราการไหลของน้ำ การ กักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) เพราะสภาพ ดินไม่สามารถเก็บน้ำไว้ได้ วิธีการทำ คือ ขุดบ่อขนาดกว้าง 13 เมตร ยาว 28 เมตร ลึก 2.50 เมตร แล้วผสมดินกับปูนซีเมนต์ ใน อัตราส่วน 1 : 6 นำไปเทและบดอัดให้แน่น เพื่อไม่ให้มีช่องว่าง เมื่อ ใส่น้ำลงไปจะได้เก็บน้ำอยู่ ข้อดีคือ ทนทาน อายุการใช้งานยาวนาน และวัสดุหาง่ายในพื้นที่ อ่างพวงขอยซีเมนต์รับน้ำมาจากต้นน้ำลำ ห้วยที่ชาวบ้านช่วยกันต่อท่อมาระยะทาง 14 กิโลเมตร นำน้ำมาพัก ไว้ที่บ่อก่อนปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ นอกจากนั้นในเรื่องของการใช้น้ำทางโครงการฯ ได้มีการให้ความรู้ แก่ชาวบ้านให้รู้จักการวางแผนบนกระดาด เรื่องการใช้น้ำและ ความต้องการน้ำของพืชแต่ละชนิดที่ไม่เหมือนกัน การพัฒนาระบบ น้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุมและ ชาวบ้านต้องสละแรงงาน โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

คำถามผู้เข้าร่วมอบรม

ถาม : น้ำที่อยู่ในบ่อพวงต้องเปลี่ยน หรือไม่

ตอบ : ไม่ต้องเปลี่ยน เพราะน้ำที่ไหลมาจะเติมน้ำในบ่อ เรื่อย ๆ เมื่อเต็มจะล้นออกไปยังบ่อพวงด้านล่าง จึงทำให้มีน้ำไหลเวียน ตลอดปี

ถาม : น้ำบ่อพวงมีความแรงเท่าใด

ตอบ : มีความแรงใช้กับสปริงเกอร์แรงดันต่ำได้

ถาม : น้ำจากบ่อพวงส่งได้ไกลมากเท่าใด

ตอบ : ระยะ ส่ง 25 - 30 เมตร

ถาม : น้ำ ที่ใช้ เพียงพอ หรือไม่

ตอบ : ในการสร้างบ่อพวงสันเขาจะต้องมีการสำรวจ ต้นทุนน้ำก่อนแล้วและคำนวณพื้นที่รับน้ำ ให้ เพียงพอต่อ ความต้องการตลอดทั้งปี ดังนั้นน้ำที่ ใช้ในบ่อพวงที่มี การบริหารจัดการน้ำจะมีน้ำใช้ เพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี

ถาม : ถ้าพื้นที่มีความสูงไม่มากสามารถใช้ระบบกัลก น้ำได้หรือไม่

ตอบ : พื้นที่รับน้ำต้องมีความต่ำจากสันบ่ออย่างน้อย 1 เมตร จึงจะใช้ระบบกัลกน้ำ ได้

ถาม : น้ำที่ไหลเข้าบ่อพวงมาจากไหน

ตอบ : มาจากฝายห้วยसान และน้ำล้นจากประปา หมู่บ้าน

ฐานที่ 2 เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม้ผล

นายวัชรพงษ์ กันธะมาลา เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ นายสมพร กุณา อสพ. นายสมบุรณ์ แสนจันทร์ ชาวบ้าน และ นายธนกฤต ชาวบ้าน ได้ร่วมบรรยายพื้นที่ปลูกไม้ผลระยะยาว มีพื้นที่ประมาณ 17 ไร่ ปลูกไม้ผลหลายชนิด เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ ฯลฯ แต่ละชนิดปลูกเพื่อพอกิน ก่อนเหลือจึงขาย โดยไล่ระดับตามความสูงของพื้นที่ และความต้องการน้ำของพืชแต่ละชนิด

วัตถุประสงค์ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านช่วยสร้างรายได้ พืชแต่ละชนิดจะปลูกเพื่อพอกินก่อน เหลือจึงขาย ซึ่งเป็นการจัดการแบบองค์รวม โดยแบ่งเป็นป่าใช้สอย ป่าอนุรักษ์ เนินเขา ที่ดอน และที่นา

1. ป่าอนุรักษ์ เน้นป้องกันไฟป่า ให้ชาวบ้านเป็นผู้ดูแลป่า มีการตั้งกองทุนป่า มีเงินในการ สนับสนุน ดูแลหากไม่เกิดไฟไหม้ให้ไร่ละ 10 บาท หากเกิดไฟไหม้ หักเงิน ไร่ละ 500 บาท
2. ป่าใช้สอย เน้นการดูแลไม้ที่มีอยู่เดิม สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในครัวเรือน ได้แก่ ไม้ สามารถตัดมาใช้ได้แต่ต้องปลูกเพิ่มเติม
3. เนินเขา ต้องทำระบบน้ำให้ครอบคลุม สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ ไม้ผลกินได้ เช่น เงาะ ลองกอง ทุเรียน ไม้ มะม่วง กล้วย กาแฟ ฯลฯ
4. ที่นา ต้องเพิ่มผลผลิตข้าว เพิ่มรายได้โดยการปลูกพืชหลังนา ปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง และหญ้าเนเปียร์หวานใช้เลี้ยงสัตว์ ช่วยลดต้นทุนการทำอาหารสัตว์
5. นอกจากนี้ ยังร่วมกับชุมชนในการพัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก จากเดิมที่ชุมชนปลูกมะม่วงเพื่อจำหน่าย แต่ขายไม่ได้ราคา และขาดทุน เพราะต้นทุนการผลิตสูง และถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา โครงการฯ จึงเชื่อมโยง CP ให้เป็นแหล่งตลาดรับซื้อมะม่วง

คำถามผู้เข้าร่วมอบรม

ถาม : ทำไมถึงปลูกทุเรียนบนดอย

ตอบ : ปลูกเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับชาวบ้าน แต่โครงการฯ ปลูกทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง เพื่อเปรียบเทียบกัน ก่อนที่จะไปส่งเสริมให้กับชาวบ้าน

ถาม : ปลูกทุเรียนได้กี่เดือน

ตอบ : 5 เดือนแล้ว

ถาม : ไม่ปรับภูมิทัศน์ ถ้าเอาชนิดอื่นมาปลูกได้ไหม ที่ไม่ใช่เหลืองอินเดีย หางนกยูง จี๊ดดอกแดง เป็นต้น หากนำต้นนางพญาเสือโคร่งมาปลูกได้ไหม

ตอบ : ปลูกได้ โครงการฯ นำต้นไม้ชนิดนี้มาปลูกเพราะ เป็นต้นไม้โตไว สีสนสวยงาม ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ไม่เจริญเติบโต สามารถนำมาทำบ้านได้ และสามารถสร้างรายได้จากการขายดอกผล รวมถึงเป็นไม้ร่มเงาให้กาแฟ

ถาม : มะม่วงสามารถปลูกในพื้นที่ราบได้ไหม

ตอบ : ได้ แต่ต้องดูระบบน้ำ พื้นที่ในการปลูก ระยะทาง 4 X 4 ตารางวา

ถาม : ชาวบ้านพื้นที่อื่นมีการปลูกมะม่วงสามารถนำมาขายในโครงการได้ไหม

ตอบ : ยังไม่ได้ เพราะยังไม่มีมีการขยายผลไปยังนอกพื้นที่โครงการฯ

ถาม : ดอกไม้ที่ปลูกสามารถขายได้ไหม

ตอบ : มีดอกไม้บางชนิดที่สามารถขายได้ เช่น จี๊ดดอกแดง สามารถขายเกสรได้และเหลืองอินเดียเป็นต้นไม้ประดับภูมิทัศน์ในพื้นที่และเป็นร่มเงาให้กับกาแฟ

ฐานที่ 3 ความมั่นคงทางอาหาร

พืชระยะสั้น 1 ไร่ 1 แสน

นายพยอม ปโลธ และนายเมทธิ แยซอ วิทยากร

บรรยาย การเพิ่มผลผลิตข้าว การปลูกข้าวพันธุ์อีโต เป็นการนำเอาข้าวพันธุ์ท้องถิ่นในพื้นที่มาปลูก โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวจาก 600 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 800 -1,000 กิโลกรัม/ไร่ ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะซื้อข้าวกิน เพราะพื้นที่ปลูกข้าวมีปริมาณน้อย รวมถึงผลผลิตที่ตกต่ำจึงหันไปปลูกพืชชนิดอื่น เพื่อนำเงินมาซื้อข้าวกินแทน ทางโครงการฯ มีแนวคิดว่าจะหากเพิ่มผลผลิตข้าวได้ก็สามารถมีข้าวเพียงพอต่อการบริโภค เหลือกินสามารถขายในชุมชน รวมถึงช่วยลดปัญหาการใช้สารเคมี การทำการเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร (1 ไร่ 1 แสน) เป้าหมายคือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกินมาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสาน เพื่อบรรลุเป้าหมายคือ มีความรู้และสามารถถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้ ในพื้นที่ 1 ไร่ วิทยากรได้พูดถึงสภาพที่ดินเป็นแปลงที่ไม่สามารถเพาะปลูกได้ เนื่องจากเป็นหินและไม่มีแร่ธาตุในดิน ช่วงแรกคือ การปรับปรุงดินด้วยการห่มดิน เพื่อปรับโครงสร้างดิน และปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน มีทั้งพืชระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว สระน้ำ และปศุสัตว์ ดำเนินการมาแล้ว 6 เดือน ขายผลผลิตได้ 7,000 บาท ขายให้กับโครงการเพื่อประกอบอาหาร เป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชน รวมถึงฝึกทักษะให้กับเกษตรกรที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน รวมถึงการกระจายความรู้สู่ชุมชน

คำถามผู้เข้าร่วมอบรม

- ถาม :** ในพื้นที่ 1 ไร่ 1 แสน ใช้ปุ๋ยอะไรในการดูแลรักษา ใช้สารเคมีหรือไม่
- ตอบ :** ในพื้นที่โครงการฯ จะใช้ปุ๋ยฟิอาร์ และปุ๋ยชีวมิค ในการดูแลรักษา จะไม่ใช่สารเคมีและยาฆ่าหญ้า
- ถาม :** น้ำในพื้นที่แปลงนาเพียงพอตลอดทั้งปีไหม
- ตอบ :** มีตลอดทั้งปี เนื่องจากโครงการฯ ได้ทำฝายและผันน้ำเพื่อมาทำการเกษตร
- ถาม :** โรงสีชุมชนในหมู่บ้าน มีเพียงพอต่อการสีของชุมชนหรือไม่
- ตอบ :** ในชุมชนมี 6 โรงสี ซึ่งเพียงพอต่อการสีข้าวบริโภคในชุมชน
- ถาม :** ข้าวที่เพิ่มผลผลิตเป็นข้าวพันธุ์อะไร สามารถหุงได้หรือไม่
- ตอบ :** ข้าวพันธุ์อีโต/กข. 21 เป็นข้าวเจ้า สามารถหุงและนึ่งกินได้ แต่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะนึ่งกิน
- ถาม :** แกลบ รำข้าว ที่สีในชุมชนได้ขายหรือไม่
- ตอบ :** ได้ขาย รำและแกลบก็เอาให้หมู ไก่ เป็ด กินได้ บางรายขายให้กับคนอื่นเป็นรายได้
- ถาม :** โครงการฯ เข้ามาพัฒนาในพื้นที่ ชาวบ้านมีความพึงพอใจมากหรือไม่
- ตอบ :** พึงพอใจมาก เพราะสร้างอาชีพและมีรายได้ให้กับชุมชน
- ถาม :** ถ้าโครงการฯ ต้องย้ายออกไปทำงานพื้นที่อื่น ชาวบ้านจะดำเนินการต่อหรือไม่ เพราะอะไร
- ตอบ :** ถึงวันนั้นชาวบ้านทำต่ออย่างแน่นอน เพราะทุกวันนี้พื้นที่ก็เป็นของชาวบ้าน รวมถึงโครงการฯ สอนงาน สอนอาชีพ ให้องค์ความรู้

ฐานที่ 4 เรียนรู้การทำปศุสัตว์

นายจิระศักดิ์ เมืองมูล วิทยากรบรรยายในพื้นที่โครงการ ร้อยใจรักษ์ ได้มีการส่งเสริมการทำปศุสัตว์ในพื้นที่โครงการฯ โดยเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่า “ต้องการทำปศุสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์ประเภทใด” หลังจากนั้นก็ได้ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ให้กับชุมชน และให้องค์ความรู้ในชุมชน โดยแบ่งการดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมพันธุ์สัตว์แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมป์เบลล์ ทั้งนี้ โครงการร้อยใจรักษ์มีการสร้างคอกเลี้ยงจำนวน 2 คอก คือ คอกเปิดไข่ 120 ตัว คอกไก่ดำภูพาน 3 สายพันธุ์ (ภูพาน 1 ขนสีดำทั้งตัว ภูพาน 2 ขนสีขาวที่เหลือขนสีดำ และภูพาน 3 ขนสีทองที่เหลือขนสีดำ) เปิดไข่ 1 ตัวให้ผลผลิต 280 ฟองต่อปี โดยชาวบ้านส่วนใหญ่ที่เป็นสมาชิกปศุสัตว์ 731 ครอบครัว จะเลี้ยงไก่ หมู วัว และกระบือ ซึ่งปัญหาหลักคือเรื่องโรคระบาด ทำให้มีอัตราการตายสูง เดิมก่อนโครงการฯ จะเข้ามา ชาวบ้านขาดองค์ความรู้ ขาดบุคลากรที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา และขาดเวชภัณฑ์ ปัจจุบันได้มีอาสาปศุสัตว์เข้าไปดูแลช่วยเหลือชาวบ้านในการแก้ไขปัญหา
2. การสร้างกองทุนอาหาร โดยโครงการร้อยใจรักษ์ได้ส่งเสริมการทำอาหารสัตว์เพื่อใช้ในการทำปศุสัตว์เอง เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร และเพิ่มผลผลิตต่อไป
3. การสร้างกองทุนวัคซีน โครงการฯ มีการสร้างกองทุนวัคซีนเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านทำวัคซีนเองเพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

คำถามผู้เข้าร่วมอบรม

ถาม : ในพื้นที่โครงการฯ มีการเลี้ยงกบหรือไม่

ตอบ : ก่อนดำเนินโครงการมีการสำรวจความต้องการ ในการเลี้ยงปศุสัตว์ยังไม่พบผู้ที่ต้องการเลี้ยงกบจึงยังไม่ดำเนินการเลี้ยงกบ

ถาม : เปิดไข่ไม่มีการคืนผลผลิตให้โครงการฯ อย่างไร

ตอบ : ใช้เป็นเงินที่ได้จากการจำหน่ายไข่ ตัวละ 140 บาท

ถาม : ถ้าต้องการได้สายพันธุ์เปิด จะต้องทำอย่างไร

ตอบ : ต้องเข้าร่วมโครงการ

ถาม : หากพันธุ์สัตว์ที่ได้จากโครงการตาย มีมาตรการอย่างไร

ตอบ : พิจารณาเป็นกรณีไป หากเกิดจากโรคทางโครงการฯ จะชดเชยให้ แต่ถ้าเกิดจากความตั้งใจจะต้องชดเชยคืนให้กับโครงการฯ

ถาม : อาหารสัตว์ที่นำมาเลี้ยง เป็นอาหารอะไร

ตอบ : ให้หญ้าเนเปียร์ และอาหารหมักจากหยวกกล้วย

ถาม : โครงการฯ ส่งเสริมชาวบ้านปลูกหญ้าแล้วโครงการฯ รับซื้อจากชาวบ้านหรือไม่

ตอบ : รับซื้อถ้าชาวบ้านเหลือจากการเลี้ยงของตนเอง

ถาม : ตลาดไก่ดำภูพาน มีเยอะไหม

ตอบ : มีเยอะ ทางโครงการฯ จะขายในพื้นที่ฯ เนื่องจาก การผลิตยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคเนื้อไก่ดำ

การดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์ในมุมมองของหน่วยงานราชการ

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ ได้บรรยายให้ผู้เข้าอบรมทราบว่า หน่วยงานราชการได้กำหนดพื้นที่แม่เมาะ เป็นพื้นที่สีแดง และอิทธิพล อาวุธสงคราม โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลคือ สำนักงาน ป.ป.ส. เผื่อระวังเรื่องยาเสพติด และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้เข้ามาพัฒนา เริ่มจาก 4 หมู่บ้านหลักที่เข้าร่วมโครงการฯ และมีหน่วยงานราชการเข้าร่วมด้วย ซึ่งมีโจทย์ว่าจะทำอย่างไรให้ชาวบ้านอยู่ดีกินดี และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เข้ามาร่วมในกระบวนการเข้าถึง คือ การสำรวจข้อมูลชาวบ้าน มีการทำประชาคมร่วมกันทั้งหมด 4 หมู่บ้าน การถามความต้องการของชาวบ้าน โดยอาชีพหลักของแต่ละหมู่บ้านส่วนใหญ่ทำอาชีพด้านการเกษตร เพราะฉะนั้น น้ำจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมากต่อการเกษตร โครงการฯ จึงแก้ไขปัญหาเรื่องของน้ำเป็นอันดับต้น ซึ่งเน้นเรื่องการแก้เรื่องน้ำประปาภูเขา และน้ำในการเกษตร ด้วยการซ่อมแซมระบบน้ำที่มีอยู่เดิมที่บ้านห้วยสำนอยู่แล้ว ในการซ่อมแซมระบบน้ำนั้นโครงการฯ มีอุปการณให้แต่ชาวบ้านต้องออกแรงเองเพื่อสร้างความเป็นเจ้าของ การเริ่มโครงการฯ มีทุกหน่วยงานเข้าร่วมแก้ไขปัญหาเรื่องของน้ำ มีการตั้งคณะกรรมการดูแลเรื่องของการน้ำ การตั้งกฎกติกาของชุมชนเพื่อสร้างข้อตกลงของการใช้น้ำ ช่วยกันดูแลรักษาควบคู่กับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยผู้นำชุมชนต้องรู้ว่าใครเป็นผู้ค้า ใครเป็นผู้เสพ การเก็บข้อมูลส่วนใหญ่พบเป็นผู้ค้ารายย่อยโครงการฯ มีการรวบรวมข้อมูลและให้ไปบำบัด โดยได้จัดตั้งโครงการอาสาทำดีขึ้น การบำบัดตลอดโครงการฯ มีพยาบาลเข้ามาตรวจ คัดกรองเพื่อประเมินสุขภาพอยู่เป็นระยะ อาสาทำดีที่เข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับค่าตอบแทนวันละ 300 บาท แต่มีข้อแม้ว่าจะต้องตรวจผ่าน 1 เดือน จึงจะได้รับเงิน แต่เมื่อมีการตรวจไม่ผ่าน อาสาทำดีจะไม่ได้รับเงินจากโครงการฯ แต่มีข่าวกึ่งฟรีตลอดการเข้ารับการบำบัด หลังจากครบกำหนดการบำบัดแล้ว พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ก็ได้มอบเงินให้กับอาสาทำดี ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของอาสาทำดีแต่ละท่าน

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ กล่าวเพิ่มเติมว่า ในพื้นที่แม่เมาะ ซึ่งเป็นพื้นที่การระบาดของยาเสพติดเยอะที่สุด ตนเองได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ ให้เป็นผู้ประสานงานโครงการร้อยใจรักษ์กับส่วนราชการ โดยมีการสำรวจความต้องการของชุมชนทุกหมู่บ้าน โดยทุกหมู่บ้านต้องการโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างอาชีพ สัญชาติ โดยเรื่องสัญชาติ ได้มีการเก็บข้อมูลสัญชาติอาทิทยัลละ 2 วัน โครงการฯ มีการสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน โดยการสร้างความเข้าใจกับชุมชน ด้วยการตั้งกฎกติกาของชุมชน ซึ่งเมื่อก่อนนั้นเป็นกฎของผู้มีอิทธิพลเป็นผู้ควบคุมกฎหมาย ทำให้มีปัญหาผู้ที่ผิดกลายเป็นถูก ผู้ที่ถูกกลายเป็นผิด กฎระเบียบหลัก ๆ ที่โครงการฯ เข้ามาดำเนินการคือเรื่องยาเสพติด การขับรถเสี่ยงดัง ตัวอย่างเช่น กฎบ้านห้วยสำน การลงโทษ ครั้งที่ 1 เป็นการตักเตือน ครั้งที่ 2 ปรับผู้ปกครอง 5,000 บาท ครั้งที่ 3 ปรับคณะกรรมการหมู่บ้าน 10,000 บาท และส่งเข้าบำบัด ครั้งที่ 4 แจ้งความคดีตามกฎหมาย ครั้งที่ 5 ถ้ายังเสพอีกจะดำเนินการขับไล่ออกจากหมู่บ้าน กรณีผู้ค้าจะจับดำเนินคดีและขับไล่ออกจากหมู่บ้าน สถานเดียว หลังจากทำครบทั้ง 4 หมู่บ้าน ได้มีการถวายให้กับพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และได้มีการประกาศใช้ครบทุกหมู่บ้าน

ถาม : ควรใช้วิธีการใดให้ชาวบ้านให้ความสำคัญกับการใช้กฎระเบียบหมู่บ้าน

ตอบ : ต้องทำความเข้าใจอธิบายกับชาวบ้านว่า หากไม่ใช้กฎระเบียบหมู่บ้านเข้ามาแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และต้องนำกฎระเบียบกฎหมายบ้านเมืองเข้ามาใช้ ลูกหลานชาวบ้านผู้กระทำความผิดจะเสียประวัติ ชาติโอกาสในการเข้ารับราชการ

ถาม : ในการพิจารณาใช้กฎระเบียบหมู่บ้านกับผู้กระทำความผิดในชุมชน ส่วนราชการจะเข้าไปร่วมพิจารณาด้วยหรือไม่

ตอบ : ไม่ เนื่องจากเป็นการใช้กฎระเบียบหมู่บ้าน ส่วนราชการจะคอยเป็นพี่เลี้ยงในการให้ความรู้ในบางประการที่คณะกรรมการหมู่บ้านมาขอคำปรึกษา

ถาม : เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านต้องเข้าไปให้แต่ละครัวเรือนรับทราบเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎระเบียบ ในครัวเรือนนั้น ๆ ต้องเซ็นรับทราบทุกคนหรือไม่

ตอบ : ไม่ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปกครอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในครัวเรือนนั้น ๆ

ถาม : ยาเสพติดที่เข้ามาในพื้นที่ เข้ามาผ่านช่องทางใด

ตอบ : ยาเสพติดที่เข้ามาในพื้นที่ส่วนใหญ่ จะมีสายรายงานว่า นำเข้ามาทางแนวชายแดน

ถาม : กรณีเด็กแว้นซ์ มีมาตรการการจัดการอย่างไร

ตอบ : ครั้งแรกตักเตือน ครั้งที่ 2 ปรับ 2,000 บาท ครั้งที่ 3 ยึดรถไว้เป็นของกลางของหมู่บ้าน

ถาม : การตั้งกฎระเบียบบังคับใช้ของหมู่บ้าน หลังจากได้กฎระเบียบบังคับใช้แล้ว จะทำอย่างไรให้มีความศักดิ์สิทธิ์ ที่ทำให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม

ตอบ : กฎระเบียบเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนอยู่แล้วซึ่งเกิดจากชุมชนร่วมกันตั้งขึ้นมา กรรมการก็ต้องมีความเข้มแข็ง และต้องใช้ความเป็นธรรมเพื่อบังคับใช้

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เคย เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

พีรชนี เมืองมูล เป็นผู้อาศัยหมู่บ้านห้วยส้าน กล่าวว่า บ้านห้วยส้านเป็นพื้นที่ค้ายาเสพติด ชาวบ้านไม่มีสิทธิ์ในการออกเสียง เนื่องจากมีผู้มีอิทธิพลในชุมชน อาชีพหลักของชุมชนคือ การการค้ายาเสพติด ซึ่งทำให้ได้เงินมาง่าย เมื่อเข้าไปอยู่ในวงการก็จะออกยาก บางคนเมื่อถูกตำรวจจับออกมาก็เป็นผู้ค้ายาเหมือนเดิม โดยไม่มีทางเลือกอื่น อีกทั้งสิ่งแวดล้อมรอบข้างในครอบครัวนั้น ๆ ต่างก็เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการยาเสพติด ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เข้ามาคุยกับชาวบ้าน โดยให้ชาวบ้านต้องเปลี่ยนตนเองเพื่ออนาคตลูกหลานของตนเองที่เดินทางไปที่ผิด ๆ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล บอกว่าจะนำพาชาวบ้านออกให้พ้นจากยาเสพติด และให้ตนเองเข้าร่วมโครงการฯ โดยการเริ่มต้นจากการปรับเปลี่ยนตนเอง และทางโครงการฯ ก็ให้งานทำและมีรายได้ ทำให้ครอบครัวภูมิใจในการที่จะหาเงินจากการทำงานอย่างสุจริต และเงินที่หามาได้ก็เป็นเงินอย่างบริสุทธิ์

พีส่องแสง ในครอบครัวเป็นผู้ติดยาเสพติดและฉีดยา โดยการทดลองยาให้พ่อว่าดีหรือไม่ จึงทำให้ติดยาตั้งแต่อายุ 11 ปี และหาเงินจากการหาของป่ามาขาย เพื่อเอาเงินมาซื้อยาให้กับพ่อของตัวเอง การซื้อยา นั้น ต้องเข้าไปพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน และต้องใช้ชีวิตหลบในป่า เคยโดนจำคุก 4 ครั้ง นานที่สุดที่ถูกจำคุก คือ 2 ปี เล่นยาฯ ครั้งละ 20 สูบเยอะที่สุด 200 เม็ด ประมาณครึ่งวันหมด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้กินข้าว ต้มแต่น้ำ โดยได้แรงมาจากยาบ้า อาการเมื่อไม่ได้เสพยาจะอ่อนเพลีย ไม่มีแรง โดยตอนนั้นมีการคิดฆ่าตัวตายเนื่องจาก

น้องสาวและน้องชาย ไล่ออกจากบ้าน จึงทำให้คิดฆ่าตัวตาย กินยาฆ่าแมลง 1 ขวดไม่เป็นอะไร ขวดที่ 2 รู้สึกมีเสียงเครื่องยนต์ตลอดเวลา อ่อนเพลีย และมีหน่วยงาน อบต. มาช่วยนำไปส่งโรงพยาบาลที่ฝาง เมื่อออกจากโรงพยาบาลก็มาเสพยาฯ ต่ออีกเพื่อแก้ไขอาการเจ็บปวด เมื่อได้มาคุยกับ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล จึงขอสมัครเข้าร่วมโครงการฯ เพราะอยากที่จะเลิกยาฯ ซึ่ง ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ก็ให้เข้าร่วมโครงการ แต่ต้องอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย นายส่องแสงได้มีการเลิกยาเสพติดเอง โดยจะวิ่งขึ้นดอยเพื่อให้เหงื่อออก ทำซ้ำแบบเดิมประมาณ 4 - 5 วัน จึงทำให้หายขาด

พีสมบูรณ์ ใช้ยาเสพติด เพราะคบเพื่อน โดยเพื่อนเป็นผู้ชักชวน เริ่มจากกัญชา ต่อมาผงขาว และมีการเสพยาบ้าต่อ เงินได้จากทางบ้านและขายยาเองให้กับเพื่อน โดยการเสพยาแพงที่สุดคือ 1,000 บาท เสพยาทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่า 10 เม็ด ในครอบครัวไม่ค่อยคุยกัน เคยไปบำบัดมาหลายครั้ง แต่ก็กลับมาเสพยาเหมือนเดิม สาเหตุที่เลิกเสพยาฯ ไม่ได้ ก็เพราะจากคนรอบข้างที่ไม่ให้โอกาส และเจอแต่สิ่งเดิม ๆ เมื่อมีพี่ทหารมาชักชวนเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี โดยได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองจากประธานในโครงการอาสาทำดี การเลิกยาจะผ่านไป 2-3 วันต้องเอาชนะใจตัวเองให้ได้ ยาบ้าไม่มีผลต่อร่างกายทำให้เลิกง่ายหลังจากที่ได้ออกจากโครงการฯ อาสาทำดี ซึ่งในตอนนั้นคนในครอบครัวมีการคุยกันมากขึ้น และมีกำลังใจในการเปลี่ยนแปลงตนเองจากครอบครัว และคนรอบข้าง

พีมานิต บ้านกุดอยู่ จ.สุพรรณบุรี โดยได้สร้างครอบครัวที่บ้านยะผา ที่ติดยาเสพติดคือเกิดจากเครียดที่ภรรยาติดคุก ลูกไปเรียนที่โรงเรียนประจำ ทำให้มีการเสพยาฯ และดื่มเหล้า สูบเยอะที่สุด 175 เม็ด ไม่มีอาการอะไรต่อร่างกาย ลูกสาวขอให้พ่อเลิกเหล้า แต่ยาเสพติดก็เสพยา ปกติ ช่วงหลัง ๆ มีพี่ทหารเข้ามาชวนไปเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี

ถาม : ผู้เคยค้าเสพติดมีทรัพย์สินจำนวนมาก ตอนนี้ยังมีทรัพย์สินเหล่านั้นเหลืออยู่หรือไม่

ตอบ : ผู้ค้าไม่ได้รวยทุกคน บางคนรวย บางคนไม่รวย เนื่องจากมีความเสี่ยงมาก

ถาม : การเลิกยากหรือไม่ นานเท่าไรจึงเลิกได้

ตอบ : เลิกยากมาก ผงขาว เลิกได้มาประมาณ 10 ปี ยาบ้า เลิกได้ 3 เดือนแล้ว

ถาม : จริงหรือไม่ ที่เหล่าสามารถดับยาบ้าได้

ตอบ : จากประสบการณ์ (พี่มานิตย์) ไม่จริง เนื่องจากยาบ้ายังเสพติดงั้นนอนไม่หลับ

ถาม : วิธีเสพยาบ้า เสพแบบไหน และ เสพแบบไหนดีกว่ากัน

ตอบ : มี 2 วิธี คือ เสพตรงเลย และเสพผ่านน้ำ ซึ่งทั้งสองวิธีให้ผลไม่ต่างกัน

ถาม : ยาเสพติดมีกลิ่นหอมอย่างไร

ตอบ : มีหลายกลิ่น ซ็อกโกเลต หมากฝรั่ง เป็นต้น

ถาม : ในกรณีที่เสพยาจนประสาทหลอน ต้องเสพเยอะเท่าไร

ตอบ : ไม่เกี่ยวกับปริมาณการเสพยา ที่เห็นภาพหลอนเกิดอาการทางจิตของแต่ละคน

ถาม : หากเล่าตัวออกมาจากคุกท่านจะกลัวหรือไม่ / และจะทำอย่างไร

ตอบ : ถึงเวลานั้นไม่กลัว เพราะเรามีภูมิคุ้มกันมากพอแล้ว หากเขาออกมาจริงด้วยอายุเขาที่มากพอควรแล้ว อำนาจก็ถูกกวาดล้างแล้ว จึงไม่กลัว

ถาม : จุดเปลี่ยนที่ผันตัวออกมา คืออะไร

ตอบ : ก่อนหน้านี้คิดจะผันตัวออกมาตลอด แต่ทำไม่ได้ ด้วยสภาพแวดล้อมของสังคมมันบีบบังคับ ไม่มีทางเลือก จุดเปลี่ยนเริ่มจากลูกเขาเติบโต เราอยากเห็นเขามีอนาคตที่ดี ประกอบกับโครงการฯ เข้ามา ทำให้เรามีโอกาส มีทางเลือก จึงรีบไขว่คว้าโอกาสเอาไว้

ถาม : ยาบ้า 1 ถุงมีทั้งหมดกี่เม็ด

ตอบ : 200 เม็ด

ถาม : อาการเป็นอย่างไรเมื่อไม่เสพยาเสพติด

ตอบ : ทรมานเจ็บปวดร่างกาย

ถาม : พี่ส่องแสงมีครอบครัวหรือยัง

ตอบ : ยังไม่มี ตั้งใจว่าจะเก็บเงินสร้างบ้านให้เสร็จ ถึงจะคิดมี

ถาม : คนที่จะเข้ามาทำงานในโครงการ จะต้องทำอย่างไร.

ตอบ : เน้นคนที่เสพยาเสพติด เพื่อให้โอกาสพวกเขาเหล่านั้น และขึ้นอยู่กับว่าเขาอยากจะทำหรือไม่

ถาม : จะมีแนวทางอย่างไร สำหรับคนที่อยู่ในคุก และในอนาคตที่จะออกมา

ตอบ : โครงการมีแผนที่จะช่วยเหลืออยู่ แต่มีแนวทางอย่างนั้นยังไม่ชัดเจน เช่นการจ้างงานในโครงการ สนับสนุนเรื่องอาชีพ และองค์ความรู้ในการทำมาหากิน

ถาม : ในชุมชนมีแนวทางอย่างไร ป้องกันไม่ให้คนกลับไปเสพยาฯ อีก

ตอบ : ไม่พูดเรื่องเดิม ๆ และสอดส่องดูแลช่วยกัน

ถาม : ทำกิจกรรมอะไรที่สามารถสร้างรายได้ให้กับหนุ่มสาวในช่วงเทศกาลปีใหม่

ตอบ : มีตลาดในโครงการฯ นำสินค้าหัตถกรรม พืชผัก ผลไม้ มาขายให้นักท่องเที่ยว

สิ่งที่ได้เรียนรู้ จากการอบรม การนำไปปรับใช้ในพื้นที่

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. เรียนรู้การทำอ่างพวงสันเขา มีการทำ 2 แบบ คือ อ่างพวงบ่อขอยซีเมนต์ และอ่างพวงพลาสติก
2. รู้ถึงการบริหารจัดการน้ำจากบ่อพวงสันเขาเพื่อใช้ในการเกษตร โดยให้ชาวบ้านเป็นเจ้าของ
3. ทราบถึงการจัดการพื้นที่แบบองค์รวม การใช้พื้นที่ป่า ที่เนินเขา ที่ดอน และที่นา
4. เรียนรู้การปลูกผลไม้ให้ตรงต่อความต้องการของตลาด
5. ทราบถึงการสร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน
6. รู้ถึงเรื่องการปลูกข้าว การเลี้ยงปลา และการลดรายจ่ายในครัวเรือน
7. ทราบถึงเรื่องการพัฒนาสายพันธุ์สัตว์ เพื่อใช้ในการทำปศุสัตว์ในครัวเรือน
8. ได้องค์ความรู้เรื่องเปิดกาก็แคมเบลล์ และไก่ดำภูพาน
9. ทราบถึงความสำคัญในการปลูกหญ้าเนเปียร์ เพื่อใช้ในการทำปศุสัตว์ในครัวเรือน
10. ทราบถึงการจัดการกองทุนในชุมชน
11. การใช้ไตรโคเดอร์มา ใช้ในการทำเกษตรปลอดสาร
12. การสร้างระบบกองทุนในชุมชนเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ
13. การลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ และเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ให้เกิดขึ้น
14. ทราบถึงความสำคัญ และกระบวนการสร้างอาสาพัฒนาในโครงการ

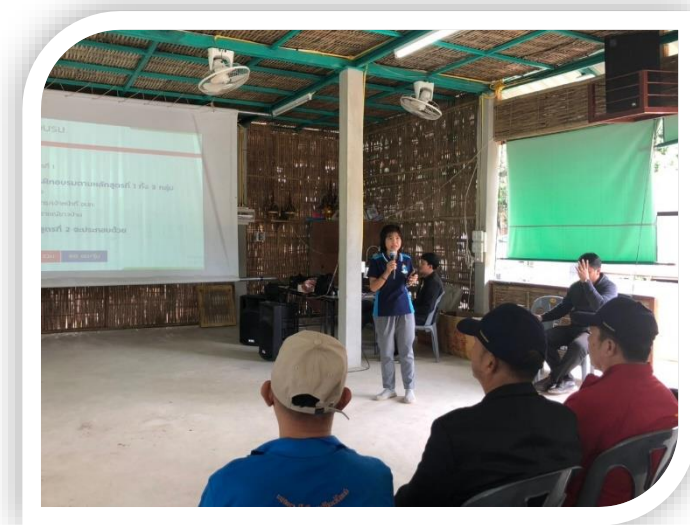
สิ่งที่นำไปปรับใช้

1. นำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดในชุมชน
2. นำกระบวนการรวมกลุ่มการประชุมวางแผนต่าง ๆ ไปปรับในกระบวนการพัฒนาในชุมชน
3. นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพผลผลิต ไปปรับใช้ในชุมชน
4. นำองค์ความรู้และแนวคิดการปลูกพืชหมุนเวียน ไปปรับใช้ในครัวเรือนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารให้เกิดขึ้นในครัวเรือน
5. นำแนวคิดด้านการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต
6. นำวิธีการในด้านการออกแบบโรงเรือน ไปใช้ในการสร้างโรงเรือนในพื้นที่
7. นำกระบวนการด้านการติดตามดูแลรักษาพันธุ์สัตว์ไปปรับใช้ในพื้นที่ตามความเหมาะสม
8. นำองค์ความรู้ด้านการทำเกษตรพอเพียง ไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน
9. นำองค์ความรู้เรื่องการทำอาหารสัตว์จากหยวกกล้วย ไปใช้ในพื้นที่
10. นำวิธีการเรื่องการลดต้นทุนสัตว์ ไปใช้ในพื้นที่ของตน

นางสาวหทัยรัตน์ พ่วงเชย ผู้จัดการฝ่ายจัดการความรู้
สถาบันปิดทองหลังพระฯ มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ
คือ

1. ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาร่วมในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ
2. ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือ เพื่อเสนอโครงการฯ แก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ คือ
 - 2.1 เป็นโครงการที่เป็นความต้องการแก้ไขปัญหา อุปสรรค/และหรือความต้องการในการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน โดยควรผ่านความเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน
 - 2.2 ต้องมีการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ โดยเป็นโครงการฯ ที่ใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหารระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่น ๆ
 - 2.3 สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ จะมียกงบประมาณสมทบให้กับโครงการฯ บางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.4 ต้องเป็นโครงการฯ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณของแต่ละปี

นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ ที่ปรึกษาประธานกรรมการสถาบันฯ สรุปและให้ข้อคิดเห็นต่อการอบรมครั้งนี้ว่า ปัญหาในประเทศไทย ต้องมีทุกหน่วยงานร่วมทำงาน บูรณาการร่วมกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาของชุมชนของแต่ละพื้นที่ ซึ่งองค์กรภาคชุมชนเป็นองค์กรที่เล็กที่สุด แต่มีบทบาทหน้าที่สำคัญเยอะที่สุด ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ ในโครงการร้อยใจรัก ซึ่งเป็นพื้นที่ค้ายาเสพติดมากที่สุด อาจเกิดจากสิ่งแวดล้อม อาชีพของชาวบ้าน อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในพื้นที่ การพัฒนาต้องให้ครอบคลุมทุกมิติ การพัฒนาในพื้นที่ชุมชนชาวบ้านต้องมีส่วนร่วม สละแรงงาน หน่วยงานราชการต้องเข้ามาร่วมในการพัฒนา เพื่อเป็นการสร้างพลังความร่วมมือ ชุมชนมีความเข้มแข็ง การเรียนรู้ในครั้งนี้เป็นการพัฒนาผู้นำ ซึ่งเน้นการแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน โดยจะได้เห็นภาพการพัฒนาทางเลือกของฝากการศึกษาเรียนรู้ในครั้งนี้ ว่าท่านได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการศึกษาเรียนรู้ดูงาน อะไรที่เป็นประโยชน์ ที่จะนำไปปรับใช้ได้

นายนิคม ศิริสิงห์สังข์ชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวสรุป กิจกรรมผลการอบรมและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการฯ บ้านห้วยसान คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาสร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุก ๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการพัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืนข้อมูล เพื่อให้เกิดการระเบิดจากข้างใน ให้ตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องถิ่นที่ท้องถิ่นหน่วยงานราชการ ที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแล ไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

การประเมินความพึงพอใจ เทศบาลตำบลเวียงฝาง

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	98.04	1.96	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	84.31	15.69	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	88.24	7.84	1.96	1.96
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	94.12	5.88	-	-
วิทยากรมีความรู้	96.08	3.92	-	-
สถานที่อบรม	92.16	5.88	-	1.96
สถานที่พัก	90.20	9.80	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	96.08	3.92	-	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 51 คน จาก 60 คน